

***Percepția traducătorilor
români în privința standardului
european SR EN 15038***

Asociația Traducătorilor din România

ATR

Cuprins

Cuprins	2
Despre Asociația Traducătorilor din România.....	3
Misiune.....	3
Viziune.....	3
Valori.....	3
Activitatea ATR	4
Percepția comunității traducătorilor români în privința standardului european SR EN 15038.....	5
Introducere.....	5
Categoriile de respondenți.....	6
Rolul ATR în promovarea standardului european SR EN 15038.....	6
Cunoașterea standardului și interesul față de SR EN 15038	7
Necesitatea, aplicabilitatea și beneficiile standardului SR EN 15038	7
Interesul pentru certificarea în baza standardului SR EN 15038.....	9
Dezvoltare organizațională	10
Concluzii	11
ANEXĂ.....	12
Rezultatele brute ale sondajului.....	12

Despre Asociația Traducătorilor din România

Misiune

Promovarea și reprezentarea la nivel național și internațional a traducătorilor, interpreților și terminologilor din România, apărarea drepturilor și intereselor lor nepatrimoniale, promovarea unui standard de înaltă calitate a traducerii în mediul profesional românesc.

Viziune

Impunerea unor înalte standarde de calitate în serviciile de traducere, interpretariat și terminologie și promovarea Codului Deontologic al Traducătorilor vor contribui decisiv la ridicarea prestigiului profesiilor de traducător și interpret.

Valori

- Înalta calitate în serviciile de traducere, interpretariat și terminologie
- Bunele practici și deontologia profesională
- Reflectarea drepturilor și intereselor traducătorilor, interpreților și terminologilor în cadrul legislativ care le reglementează activitatea
- Formarea, învățarea și informarea continuă
- Studiul și cercetarea în domeniul traducerii și interpretariatului
- Parteneriatul și colaborarea cu autoritățile publice și cu sectorul de afaceri, în vederea promovării drepturilor și intereselor traducătorilor, interpreților și terminologilor

Activitatea ATR

ATR este membru candidat la Federația Internațională a Traducătorilor (FIT) și observator FIT Europe din 2006

Informare și consiliere

- Consultanță acordată traducătorilor și interpreților

Formare continuă și dezvoltare profesională

Conferințele ATR

- 3 octombrie 2004, Brașov - Conferința de lansare a ATR
- 3-5 noiembrie 2005, Cluj-Napoca - Conferința ATR ediția a II-a
- 15-17 martie 2007, Sibiu, Conferința ATR ediția a III-a

Seminarii și instructaje

- 3 decembrie 2004, Cluj-Napoca - Traducerea între artă și afacere
- 22 ianuarie 2005, Cluj-Napoca - Tehnologia în traduceri (TRADOS)
- 16 aprilie 2005, Sibiu - Tehnologia în traduceri (TRADOS)
- 23 aprilie 2005, Cluj-Napoca - Instructaj Wordfast
- 7 mai 2005, București - Instructaj Wordfast
- 20 mai 2005, Cluj-Napoca - Tehnologia în traduceri (MultiTrans, Fusion), conferențiar Iulia Mihalache, Université du Québec
- 27 mai 2005, Cluj-Napoca - Atelier de revizie, conferențiar Agneta Rehder, Translation Centre for the Bodies of the European Union
- 11 iunie 2005, Brăila - Tehnologia în traduceri (TRADOS)
- 23 septembrie 2006, Cluj-Napoca - Seminar cu tema Revizie și instructaj Trados

Campanii și programe

- Programul de voluntariat „Deschideți aripile!” în parteneriat cu LMA, Cluj
- Campania 2% „Două procente elocvente”

Publicații

- Studiul „Tendințe de evoluție a pieței de traduceri din România”: http://www.atr.org.ro/diverse/ATR_TendintePiataTrad_2008.pdf
- Ghidul de educare a clienților „Traducerea. Alegerea serviciilor de traducere adecvate”: http://www.atr.org.ro/trad_ghid.pdf
- Codul Deontologic al ATR: http://www.atr.org.ro/diverse/Codul_deontologic_ATR.pdf
- Ghidul „Ce este traducătorul?”: http://www.atr.org.ro/Ce_este_traducatorul.pdf
- ATR Flash, arhivă revistă lunară dedicată traducătorilor și interpreților (2004-2005)

Percepția comunității traducătorilor români în privința standardului european SR EN 15038

Introducere

Asociația Traducătorilor din România (ATR) a efectuat un sondaj de opinie cu obiectivul de a evalua percepția comunității traducătorilor asupra standardului SR EN 15038, la mai bine de un an de la adoptarea acestuia în țara noastră.

Între 8 și 29 februarie 2008, ATR a invitat traducătorii activi să-și exprime părerea în privința standardului european privind serviciile de traducere. Studiul a fost deschis oricărui traducător care a dorit să participe la sondaj. Răspunsurile obținute sunt bazate pe experiența profesională proprie a fiecărui respondent. S-au înregistrat 78 de răspunsuri, o rată de răspuns de aproximativ 3%.

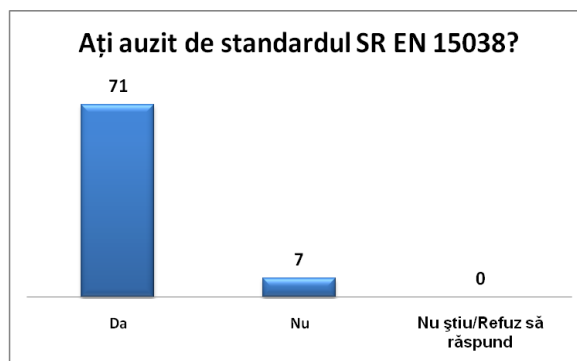
Sondajul a fost difuzat prin mijloacele de comunicare proprii ale ATR: lista de difuzare a membrilor ATR, lista de abonați la publicația ATR Flash, grupul de discuții [tineritraducatori], precum și forumul românesc de pe ProZ.com.

Studiul cuprinde 17 întrebări generale menite să afle părerea respondenților legată de standardul SR EN 15038, urmate de alte 3 întrebări opționale. Sondajul a fost însoțit de o reducere extraordinară a cotizației de membru al ATR, de care au putut profita atât membrii ATR, cât și colegii care au dorit să adere la ATR cu ocazia ofertei.

Categoriile de respondenți

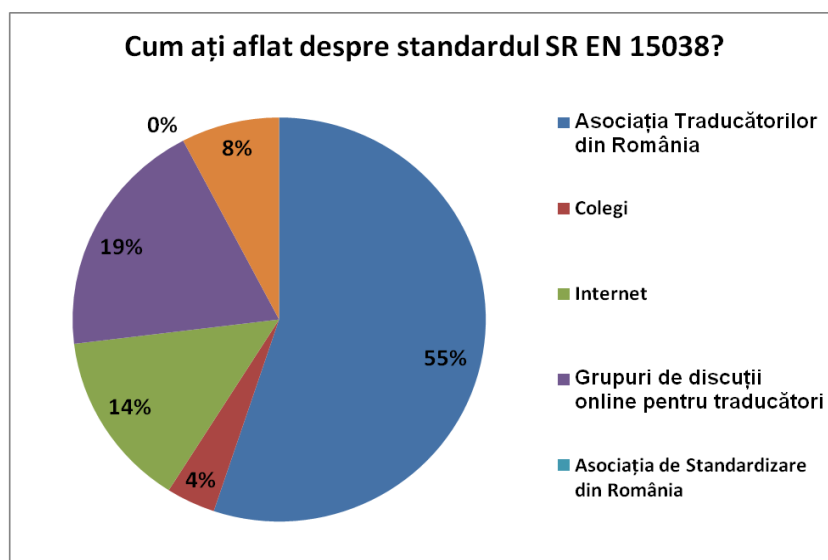
Respondenții la sondajul ATR privind percepția traducătorilor asupra standardului SR EN 15038 sunt preponderent (81%) traducători independenți, numai 11 dintre aceștia fiind firme de traduceri, iar doi dintre respondenți fiind cadre didactice universitare.

Dintre cei 78 de respondenți, 91% afirmă că au auzit de standardul SR EN 15038 „Servicii de traducere. Condiții cerute pentru prestarea serviciului”, în timp ce șapte dintre respondenți, o pondere de 9%, nu au auzit de noul standard. Era de așteptat ca ponderea celor care au auzit de standard să fie mare, deoarece cei care nu au aflat încă despre normă probabil nu au răspuns la studiu.

Rolul ATR în promovarea standardului european SR EN 15038

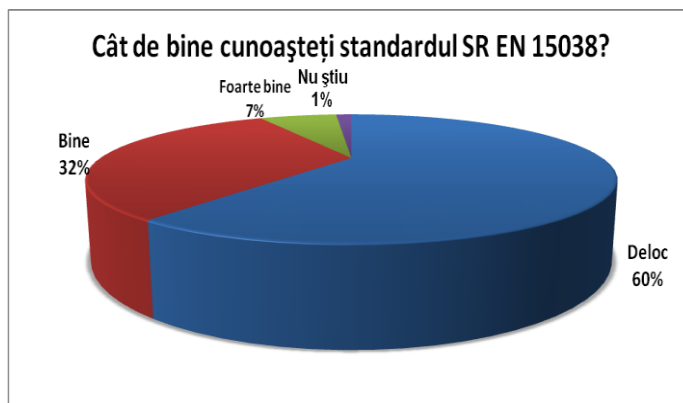
Dintre cei care au auzit de standardul SR EN 15038 „Servicii de traducere. Condiții cerute pentru prestarea serviciului”, 55% au aflat despre normă prin intermediul Asociației Traducătorilor din România, peste 19% de pe grupuri de discuții online pentru traducători, 8% la evenimente pentru traducători (conferințe, seminarii, întruniri profesionale etc.). Aceste cifre indică eficiența eforturilor ATR de promovare a standardului cu ocazia evenimentelor pentru traducători organizate de ATR (Conferința din 2005 și cea din 2007), precum și prin difuzarea de comunicate pe grupurile de discuții pentru traducători administrate de ATR (grupul ATR Flash, grupul [tineritraducatori], grupul membrilor ATR) și pe forumurile online dedicate traducătorilor.

Cunoașterea standardului și interesul față de SR EN 15038

În privința cunoașterii standardului, 47 dintre respondenți (60%) afirmă că nu cunosc deloc standardul, în timp ce 25 (32%) consideră că au cunoștințe bune legate de document și 5 (7%) cunosc foarte bine norma europeană.

Întrebați dacă ar fi interesați să afle mai multe despre standardul SR EN 15038, 90% dintre respondenți au răspuns afirmativ, 9% nu au fost siguri, în timp ce un respondent și-a

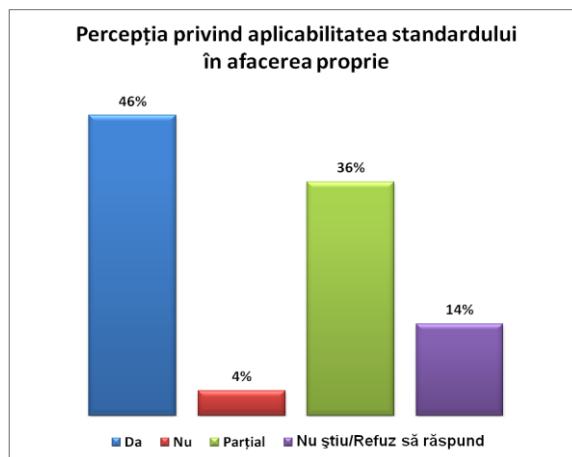

exprimat dezinteresul față de standardul SR EN 15038. Pe baza acestei manifestări masive a interesului traducătorilor față de standardul european, ATR a considerat necesară organizarea seriei de seminarii cu titlul „Traducătorul român în fața standardului european SR EN 15038”, care a cuprins trei seminarii în trei orașe din țară: Cluj-Napoca, Brașov și București, având ca temă o prezentare gratuită a standardului SR EN 15038, oferită de ATR, și seminarii de dezvoltare profesională pe trei teme diferite de interes profesional: „Atelier de revizie” la Cluj-Napoca, „Optimizarea traducerilor autorizate” la Brașov și „Instrucțaj SDL TRADOS (începători)” la București.

Necesitatea, aplicabilitatea și beneficiile standardului SR EN 15038

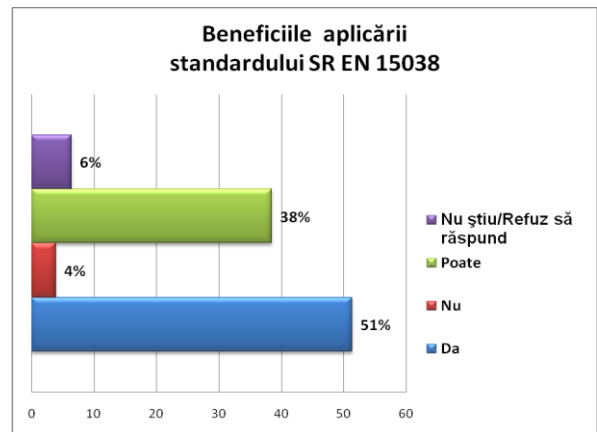
În continuarea sondajului, 96% dintre respondenți au considerat că era nevoie de un standard de calitate pentru serviciile de traducere. Numai două persoane au considerat inutilă introducerea unui standard.

Întrebați dacă standardul este aplicabil afacerii lor, respondenții au fost destul de divizați în opinii: 46% dintre ei au răspuns afirmativ, 36% au răspuns că standardul este parțial aplicabil afacerii lor, în timp ce 14% au rămas nehotărâți și 4% au considerat că standardul nu poate fi aplicat afacerii proprii. Considerăm că această impresie denotă cunoașterea superficială a standardului (situație care de altfel reiese din rezultatele prezentului sondaj, 60% dintre respondenți mărturisind că nu cunosc deloc conținutul

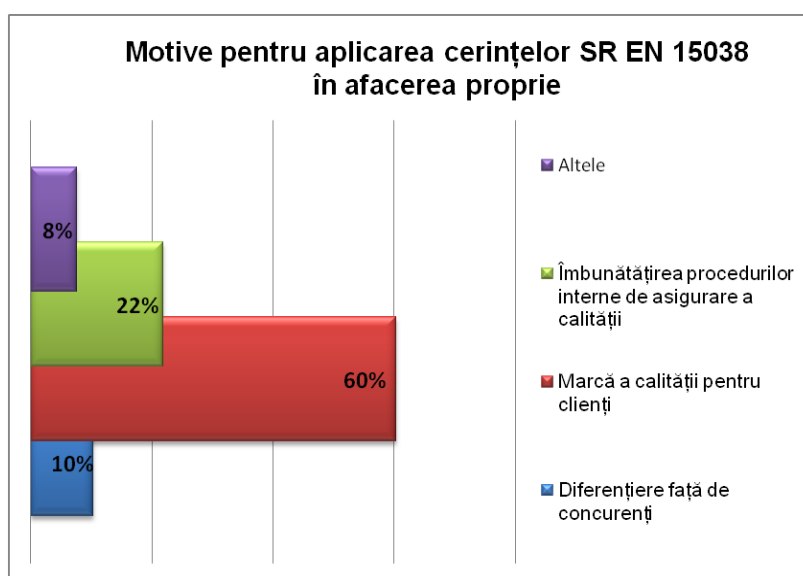

standardului). Standardul SR EN 15038 este aplicabil în egală măsură traducătorilor individuali, cât și firmelor de traduceri, deoarece prevederile standardului trebuie adaptate la organizarea și structura proprie, fapt prevăzut în conținutul documentului.

În privința beneficiilor aplicării cerințelor standardului SR EN 15038 în organizația proprie, respondenții au fost la fel de divizați: 51% consideră că aplicarea standardului le-ar aduce beneficii, în timp de 38% nu sunt siguri că ar fi benefică.

Chiar dacă nu există consens în rândul comunității în privința beneficiilor aduse de aplicarea cerințelor standardului, majoritatea traducătorilor (60%) sunt de acord că motivul principal care i-ar determina să aplice cerințele SR EN 15038 ar fi oferirea unei mărci de calitate pentru clienți sau diferențierea față de concurenți (10%). Numai 22% dintre respondenți au ales ca motivație determinantă îmbunătățirea procedurilor interne de asigurare a calității. La această întrebare doi dintre respondenți au răspuns că nici un motiv nu i-ar putea determina să aplice procedurile standardului în organizația lor, un alt respondent indicând că ar aplica standardul numai dacă ar fi obligat. Rezultatele arată că traducătorii motivați de rațiuni orientate spre client (motivație externă) sunt considerabil mai mulți decât cei preocupați de perfecționare (motivație internă). Situația conturată de răspunsuri este oarecum paradoxală, deoarece aplicarea cerințelor standardului se referă, în primul rând, la îmbunătățirea procedurilor de asigurare a calității din organizația proprie. Însă, caracterul motivațiilor poate fi înțeles prin numărul neobișnuit de mare de prestatori de servicii de traducere activi pe piața din România și prin necesitatea de diferențiere față de concurența acerbă de pe piață.

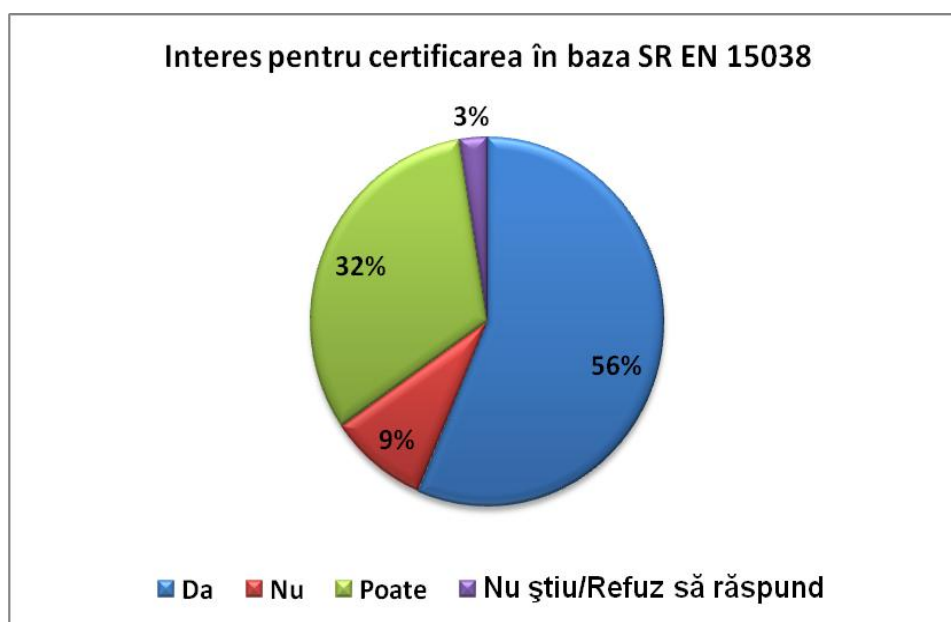

Interesul pentru certificarea în baza standardului SR EN 15038

O pondere de 23% dintre respondenți afirmă că au întreprins deja pași în vederea aplicării cerințelor standardului SR EN 15038, în timp ce 73% nu au luat măsuri în acest sens. Respondenții nu sunt deloc siguri (58%) că clienții vor recunoaște și vor aprecia standardul SR EN 15038. Numai 33% dintre ei consideră că standardul va fi recunoscut și apreciat de clienți, în timp ce trei dintre respondenți (4%) sunt pesimiști în această privință.

Dintre cei 78 de respondenți la sondajul ATR, trei dețin și alte certificări (ISO; DIN etc.) și patru respondenți afirmă că au inițiat procedurile de certificare în baza standardului SR EN 15038.

Întrebați dacă ar lua în considerare posibilitatea de a obține certificarea în baza standardului SR EN 15038, 44 dintre respondenți (56%) și-au manifestat interesul, 7 și-au afirmat dezinteresul, iar 25 dintre PST (32%) sunt nehotărâți în această privință.

Dezvoltare organizațională

Sondajul a fost însoțit de o ofertă excepțională adresată membrilor ATR și celor care doresc să se afilieze la ATR. Respondenții trebuiau să obțină un cod promoțional, care le garanta o reducere de 75 RON la plata cotizației pe anul 2008, răspunzând la trei întrebări suplimentare, în finalul chestionarului. Participanții la sondaj și-au manifestat, în proporție de 60%, interesul față de oferta promoțională atașată sondajului. Din totalul de 47 de respondenți interesați de codul promoțional, 47% sunt membri aderenți ai ATR, 15% sunt membri titulari, iar 38% sunt traducători interesați să se afilieze organizației. Oferta promoțională s-a bucurat de succes, atrăgând fonduri la ATR de la membri, prin achitarea cotizațiilor pentru anul 2008, și prin lărgirea organizației cu 12 noi membri ATR.

Concluzii

Succesul pe care îl va avea standardul european pe piața românească depinde de gradul de acceptare în rândul comunității profesionale. Rezultatele prezentului studiu arată un interes mare pentru standardul european, dorință de informare, disponibilitate pentru aplicarea cerințelor standardului, precum și interes pentru certificarea în baza standardului SR EN 15038.

Pe baza rezultatelor sondajului, ATR a organizat o serie de trei seminarii sub titlul „Traducătorul român în fața standardului european SR EN 15038”. La cele trei evenimente, care s-au desfășurat în orașele Cluj-Napoca (5 aprilie 2008), București (12 aprilie 2008) și Brașov (12 aprilie 2008), au participat în total 86 de traducători, din care 19 au asistat numai la prezentarea gratuită a standardului SR EN 15038, oferită de ATR tuturor participanților..

Prezentarea standardului european SR EN 15038, oferită gratuit de ATR tuturor participanților, a suscitat un deosebit interes și a fost primită pozitiv de participanții la evenimente. Pentru realizarea în condiții optime a unei prezentări detaliate și concrete a standardului, Asociația Traducătorilor din România a beneficiat de sprijinul Asociației de Standardizare din România (ASRO). Doi reprezentanți ai ASRO au fost prezenți la evenimente pentru a răspunde întrebărilor participanților. De asemenea, ATR a depus eforturi pentru a obține licența de a folosi citate din versiunea în limba română a standardului SR EN 15038, fapt ce a permis o prezentare cuprinzătoare a standardului. Participanții la cele trei seminarii au putut achiziționa standardul SR EN 15038 la prețul subvenționat de ATR de 29 RON, această ofertă excepțională fiind valabilă, cu acordul ASRO, numai pe durata evenimentelor. În mod curent, standardul poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România și de la cele 18 Centre Zonale de Informare și Vânzare ale ASRO din cadrul Camerelor de Comerț teritoriale din județele: Alba, Arad, Bacău, Bihor, Bistrița, Botoșani, Brașov, Cluj, Galați, Hunedoara, Ialomița, Iași, Maramureș, Mureș, Suceava, Timișoara, Tulcea și Vâlcea.

ANEXĂ

Rezultatele brute ale sondajului

1) Vă rugăm să specificați forma de organizare sub care desfășurați activități de traducere:	Număr de răspunsuri	Response Ratio
Traducător independent (PFA, traducător autorizat etc.).	63	81%
Firmă de traduceri (birou/agenție etc.).	11	14%
Nu știu/Refuz să răspund	2	3%
Altele	2	3%

2) Ați auzit de standardul SR EN 15038 „Servicii de traducere. Condiții cerute pentru prestarea serviciului”?	Număr de răspunsuri	Response Ratio
Da	71	91%
Nu	7	9%
Nu știu/Refuz să răspund	0	0%

3) Cum ați aflat despre standardul SR EN 15038 „Servicii de traducere. Condiții cerute pentru prestarea serviciului”?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Asociația Traducătorilor din România	43	55%
Colegi	3	4%
Internet	11	14%
Grupuri de discuții online pentru traducători	15	19%
Asociația de Standardizare din România	0	0%
Evenimente pentru traducători (conferințe, seminarii, întruniri etc.).	6	8%
Altele	0	0%

4) În opinia dv., cât de bine cunoașteți standardul SR EN 15038?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Deloc	47	60%
Bine	25	32%
Foarte bine	5	6%
Nu știu/Refuz să răspund	1	1%

5) Ați fi interesat să aflați mai multe despre standardul SR EN 15038?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	70	90%
Nu	1	1%

Poate	7	9%
Nu știu/Refuz să răspund	0	0%
6) Considerați că era nevoie de un standard de calitate pentru serviciile de traducere?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	75	96%
Nu	2	3%
Nu știu/Refuz să răspund	1	1%
8) Considerați că standardul este aplicabil pentru afacerea dv.?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	36	46%
Nu	3	4%
Parțial	28	36%
Nu știu/Refuz să răspund	11	14%
9) Considerați că aplicarea cerințelor pentru prestarea serviciilor de traducere conținute în standardul SR EN 15038 ar fi benefică afacerii dv.?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	40	51%
Nu	3	4%
Poate	30	38%
Nu știu/Refuz să răspund	5	6%
10) Ce motive v-ar putea determina să aplicați cerințele standardului SR EN 15038 în afacerea dv.?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Diferențiere față de concurenți	8	10%
Marcă a calității pentru clienți	47	60%
Îmbunătățirea procedurilor interne de asigurare a calității	17	22%
Altele	6	8%
11) Ați întreprins deja pași în vederea aplicării cerințelor standardului SR EN 15038 în activitatea dv.?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	18	23%
Nu	57	73%
Nu știu/Refuz să răspund	3	4%
12) În opinia dv., clienții vor recunoaște și vor aprecia standardul SR EN 15038?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	26	33%
Nu	3	4%
Poate	45	58%

Nu știu/Refuz să răspund	4	5%
13) Dețineți alte certificări de calitate pentru activitatea de traducere (ISO, DIN etc.)?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	3	4%
Nu	74	95%
Nu știu/Refuz să răspund	1	1%
14) Ați obținut deja certificarea sau ați inițiat procedurile de certificare în baza standardului SR EN15038?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	4	5%
Nu	73	94%
Poate	0	0%
Nu știu/Refuz să răspund	1	1%
15) Ați lua în considerare posibilitatea de a obține certificarea în baza standardului SR EN 15038?	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Da	44	56%
Nu	7	9%
Poate	25	32%
Nu știu/Refuz să răspund	2	3%
16) Vă invităm să ne comunicați alte comentarii, păreri sau sugestii legate de standardul SR EN 15038 „Servicii de traducere. Condiții cerute pentru prestarea serviciului”.	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
45 Respondents Skipped question #16	33 Responses Total	42%
17) Secțiunea următoare este rezervată respondenților care doresc să beneficieze de reducerea de 75 RON la afilierea sau la plata cotizației ATR pe 2008. Dacă doriți să profitați de această ofertă unică și să obțineți codul promoțional, fără a vă asuma nicio obligație de a-l folosi, apăsați butonul "DA" pentru a continua cu detalii despre promoție. Dacă nu doriți să aflați codul promoțional și nici să profitați de această ofertă, selectați opțiunea "NU" pentru a merge direct la sfârșitul chestionarului.	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
DA, doresc să aflu codul promoțional fără a-mi asuma nicio obligație	47	60%
NU, renunț la codul promoțional și vreau să merg direct la sfârșitul sondajului	31	40%
20) Statut. Bifați opțiunea aplicabilă:	Număr de răspunsuri	Pondere (%)
Membru aderent al ATR	22	47%
Membru titular al ATR	7	15%
Doresc să ader la ATR folosind codul promoțional	18	38%

Toate drepturile asupra acestui studiu aparțin Asociației Traducătorilor din România. Reproducerea integrală sau parțială a textului, a figurilor, a tabelelor sau a datelor conținute în prezenta lucrare este permisă numai cu citarea sursei și a autorului.

© Asociația Traducătorilor din România

Aprilie 2008